Frivillig särbeskattning av makar

Tabell utvisande ökningen (+) eller minskningen (—) av den sammanlagda direkta skatten för makar

Enbart arbetsinkomster. Kommunal utdebitering = 19 kr per skattekrona. Med sammanlagd

Mannens inkomst kr	Skatte-system	Kvinnans inkomst, kr						
		6 000	12 000	14 000	16 000	18 000	20 000	22 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 000	sam	1 854 ± 0	4 037 + 38	4 729 + 190	5 419 + 427	6 205 + 608	6 985 + 784	7 904 + 843
	sär	1 854	4 075	4 919	5 846	6 813	7 769	8 747
12 000	sam	4 037 + 53	6 211 ± 0	7 002 + 52	7 916 + 76	8 818 + 137	9 700 + 154	10 608 + 167
	sär	4 090	6 211	7 054	7 992	8 955	9 854	10 775
14 000	sam	4 729 + 226	7 002 + 73	7 919 ± 0	8 816 + 26	9 709 + 42	10 607 + 43	11 550 + 21
	sär	4 955	7 075	7 919	8 842	9 751	10 650	11 571
16 000	sam	5 421 + 469	7 919 + 105	8 818 + 38	9 709 ± 0	10 620 ± 0	11 553 — 35	12 573 — 134
	sär	5 890	8 024	8 856	9 709	10 620	11 518	12 439
18 000	sam	6 205 + 649	8 816 + 167	9 709 + 54	10 616 ± 0	11 560 — 34	12 572 — 147	13 592 — 246
	sär	6 854	8 983	9 763	10 616	11 526	12 425	13 346
20 000	sam	6 985 + 825	9 698 + 184	10 607 + 55	11 549 — 34	12 572 — 147	13 584 — 260	14 604 — 359
	sär	7 810	9 882	10 662	11 515	12 425	13 324	14 245
22 000	sam	7 901 + 895	10 606 + 207	11 550 + 43	12 569 — 123	13 592 — 236	14 604 — 349	15 651 — 475
	sär	8 796	10 813	11 593	12 446	13 356	14 255	15 176
25 000	sam	9 234 + 1 057	12 056 + 213	13 078 — 29	14 097 — 195	15 124 — 312	16 185 — 474	17 253 — 621
	sär	10 291	12 269	13 049	13 902	14 812	15 711	16 632
30 000	sam	11 535 + 1 283	14 603 + 193	15 654 — 78	16 721 — 292	17 792 — 453	18 852 — 614	19 920 — 761
	sär	12 818	14 796	15 576	16 429	17 339	18 238	19 159
35 000	sam	14 075 + 1 405	17 242 + 215	18 313 — 75	19 380 — 289	20 451 — 451	21 512 — 613	22 663 — 843
	sär	15 480	17 457	18 238	19 091	20 000	20 899	21 820
40 000	sam	16 699 + 1 569	19 910 + 336	20 982 + 44	22 083 — 204	23 251 — 462	24 409 — 721	25 573 — 964
	sär	18 268	20 246	21 026	21 879	22 789	23 688	24 609
50 000	sam	22 041 + 1 691	25 541 + 169	26 708 — 218	27 871 — 528	29 039 — 786	30 197 — 1 045	31 361 — 1 288
	sär	23 732	25 710	26 490	27 343	28 253	29 152	30 073
75 000	sam	36 565 + 1 748	40 354 — 63	41 618 — 547	42 877 — 953	44 142 — 1 308	45 396 — 1 664	46 656 — 2 002
	sär	38 313	40 291	41 071	41 924	42 834	43 732	44 654
100 000	sam	52 250 + 1 669	56 039 — 142	57 303 — 626	58 562 — 1 032	59 827 — 1 387	61 081 — 1 742	62 341 — 2 081
	sär	53 919	55 897	56 677	57 530	58 440	59 339	60 260
200 000	sam	118 828 + 1 394	123 145 — 945	124 587 — 1 607	126 022 — 2 189	127 463 — 2 720	128 896 — 3 254	130 332 — 3 769
	sär	120 222	122 200	122 980	123 833	124 743	185 642	126 563

I familjer där båda makarna har förvärvsarbete bör man i samband med deklarationen undersöka om frivillig särbeskattning skall begäras. För flertalet familjer, ca 95 % av hela antalet familjer i landet, ger sambeskattning lägsta skatten. Om båda makarna har inkomster över en viss nivå kan dock särbeskattning vara gynnsam. Skatteminskningen är ofta 1.000 –2.000 kr. redan vid tämligen måttliga inkomstlägen och kan i vissa fall bli ännu större. Det finns alltså all anledning att undersöka om särbeskattning skall tillämpas.

Hur sambeskattning resp. särbeskattning utfaller vid olika inkomstkombinationer inom familjen belyses i tabellen. Observera att tabellen bara ger en ungefärlig ledning vid bedömningen, eftersom skatten på en viss årsinkomst i det enskilda fallet all-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:55

utan barn i olika inkomstkombinationer vid begäran om frivillig särbeskattning vid 1969 års taxering

direkt skatt avses statlig och kommunal inkomstskatt samt sjukförsäkrings- och folkpensionsavgift.

Kvinnans inkomst, kr							
25 000	30 000	35 000	40 000	50 000	75 000	100 000	200 000
10	11	12	13	14	15	16	17
9 238 10 243 + 1 005	11 540 12 758 + 1 218	14 078 15 409 + 1 331	16 703 18 198 + 1 495	22 046 23 664 + 1 618	36 571 38 233 + 1 662	52 256 53 827 + 1 571	118 834 120 104 + 1 270
12 059 12 232 + 173	14 606 14 747 + 141	17 246 17 399 + 153	19 915 20 188 + 273	25 545 25 653 + 108	40 359 40 222 — 137	56 044 55 816 — 228	123 152 122 093 — 1 059
13 078 13 028 — 50	15 654 15 543 — 111	18 313 18 195 — 118	20 982 20 984 + 2	26 708 26 449 — 259	41 618 41 018 — 600	57 303 56 612 — 691	124 587 122 889 — 1 698
14 102 13 896 — 206	16 725 16 411 — 314	19 384 19 062 — 322	22 088 21 851 — 237	27 876 27 317 — 559	42 883 41 886 — 997	58 568 57 480 — 1 088	126 028 123 757 — 2 271
15 124 14 803 — 321	17 792 17 318 — 474	20 451 19 969 — 482	23 251 22 758 — 493	29 039 28 224 — 815	44 142 42 793 — 1 349	59 827 58 387 — 1 440	127 463 124 664 — 2 799
16 185 15 702 — 483	18 852 18 217 — 635	21 512 20 868 — 644	24 409 23 657 — 752	30 197 29 123 —1 074	45 396 43 692 — 1 704	61 081 59 286 — 1 795	128 896 125 563 — 3 333
17 253 16 633 — 620	19 920 19 148 — 772	22 663 21 799 — 864	25 573 24 588 — 985	31 361 30 054 —1 307	46 656 44 623 — 2 033	62 341 60 217 — 2 124	130 332 126 494 — 3 838
18 854 18 089 — 765	21 522 20 604 — 918	24 410 23 255 —1 155	27 319 26 044 —1 275	33 107 31 510 —1 597	48 548 46 079 — 2 469	64 233 61 673 — 2 560	132 490 127 950 — 4 540
21 522 20 616 — 906	24 417 23 131 —1 286	27 318 25 782 —1 536	30 228 28 571 —1 657	36 016 34 037 —1 979	51 698 48 606 — 3 092	67 405 64 200 — 3 205	136 082 130 477 — 5 605
24 410 23 277 —1 133	27 318 25 792 —1 526	30 220 28 444 —1 776	33 129 31 233 —1 896	39 156 36 698 —2 458	54 841 51 267 — 3 574	70 750 66 861 — 3 889	139 669 133 138 — 6 531
27 319 26 066 —1 253	30 228 28 581 —1 647	33 129 31 232 —1 897	36 039 34 021 —2 018	42 307 39 487 —2 820	57 992 54 056 — 3 936	74 102 69 650 — 4 452	143 262 135 927 — 7 335
33 107 31 530 —1 577	36 016 34 045 —1 971	39 156 36 696 —2 460	42 307 39 485 —2 822	48 581 44 951 —3 630	64 266 59 520 — 4 746	80 781 75 114 — 5 667	150 427 141 391 — 9 036
48 548 46 111 —2 437	51 698 48 626 —3 072	54 841 51 277 —3 564	57 992 54 066 —3 926	64 266 59 532 —4 734	80 781 74 101 — 6 680	97 478 89 695 — 7 783	168 339 155 972 —12 367
64 233 61 717 —2 516	67 405 64 232 —3 173	70 750 66 883 —3 867	74 102 69 672 —4 430	80 781 75 138 —5 643	97 478 89 707 — 7 771	114 602 105 301 — 9 301	186 252 171 578 —14 674
32 430 28 020 —4 470	136 082 130 535 —5 547	139 669 133 186 —6 483	143 262 135 975 —7 287	150 427 141 441 —8 986	168 339 156 010 —12 329	186 252 171 604 —14 648	257 902 237 881 —20 021

tid blir beroende på de särskilda avdragsförhållandena.

Särbeskattningen sker inte automatiskt i de fall där den är förmånlig, utan särskild ansökan fordras. Ansökan görs på en speciell blankett. Det räcker om en av makarna skriver under. Ansökningen ges in enligt den ordning som gäller för självdeklarationen, dvs. till den lokala skattemyndigheten, länsstyrelsen, vederbörande taxeringsnämndsordförande eller till något av de särskilda inlämningsställen som anordnas (banker, sparbanker o. likn.).

Ansökning skall enligt gällande bestämmelse göras senast den 1 juli taxeringsåret dvs. i det aktuella fallet *senast den 1 juli 1969*. Lämpligen ger man in ansökningen samtidigt med deklarationen. Därvid kan det vara bra att skriva på deklarationsblanketten: ansökan om särbeskatt-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:55

ning inges samtidigt härmed, el. dyl. Observera att ansökningen måste förnyas varje år. Om särbeskattning sker ett år innebär detta inte att man automatiskt särbeskattas också i fortsättningen.

Om taxeringsnämnden avviker från deklarationen förlängs ansökningstiden till den 15 augusti taxeringsåret. Har prövningsnämnden ändrat taxeringarna är ansökningstiden två månader från beslutet.

I det följande återges huvuddragen av de aktuella reglerna.

Den frivilliga särbeskattningen innebär att makar, som båda haft arbetsinkomst, efter ansökan kan få den statliga inkomstskatten och folkpensionsavgiften beräknad i princip enligt reglerna för ensamstående skattskyldig. Särbeskattningen är alltså konstruerad såsom en särskild skatteberäkning på debiteringsstadiet. Makarna samtaxeras på vanligt sätt.

De inkomster som utgör arbetsinkomst och alltså berättigar till särbeskattning är bl. a. följande.

inkomst av tjänst: all inkomst utom periodiskt understöd och liknande.

inkomst av jordbruk och rörelse: inkomst från sådan förvärvskälla där den skattskyldige varit verksam i ej blott ringa omfattning. Rörande jordbruksinkomster kan nämnas att inkomst av utarrenderat jordbruk i regel inte är arbetsinkomst.

Inkomst av annan fastighet, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital utgör aldrig arbetsinkomst. Undantag från denna regel gäller dock nyssnämnda slags inkomster som inte överstiger 1.000 kr. Sådana inkomster behandlas av praktiska skäl som arbetsinkomst.

På ansökningsblanketten skall den skattskyldige ange om han önskar särbeskattning bara i det fall den sammanlagda skatten blir lägre (alt. 1). Har han gjort detta får han inte någon särskild underrättelse om den lokala skattemyndigheten finner att särbeskattningen ger högre skatt än sambeskattningen. I sådant fall beräknas skatten på vanligt sätt med tillämpning av sambeskattning.

Bara om den skattskyldige i ansökningen angett att han påfordrar särbeskattning även om den sammanlagda skatten blir högre (alt. 2) kan en ansökan bifallas trots att den är oförmånlig för makarna. Det är sålunda ingen risk för att makar genom en ansökan om särbeskattning oavsiktligt skall få högre skatt än eljest.

Beträffande tabellen må framhållas att inkomsterna utgör årsinkomster. Då man läser tabellen bör vidare beaktas att den förutsätter förvärvsavdrag på 300 kr. hos hustrun. Om hustruns arbetsinkomst utgjorts av t. ex. pension är hon inte berättigad till förvärvsavdrag. Hennes årsinkomst i tabellen måste då minskas med 300 kr. Om hon har barn och är berättigad till högre förvärvsavdrag måste hennes inkomst i tabellen istället höjas i motsvarande mån. Det kan nämnas att särbeskattningen sällan leder till skatteminskning när hustruns årsinkomst understiger 12.000 kr.

Obs. Ansökan om frivillig särsbeskattning görs på särskild blankett.
Ansökan senast den 1 juli 1969.

G. B.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:05:55